

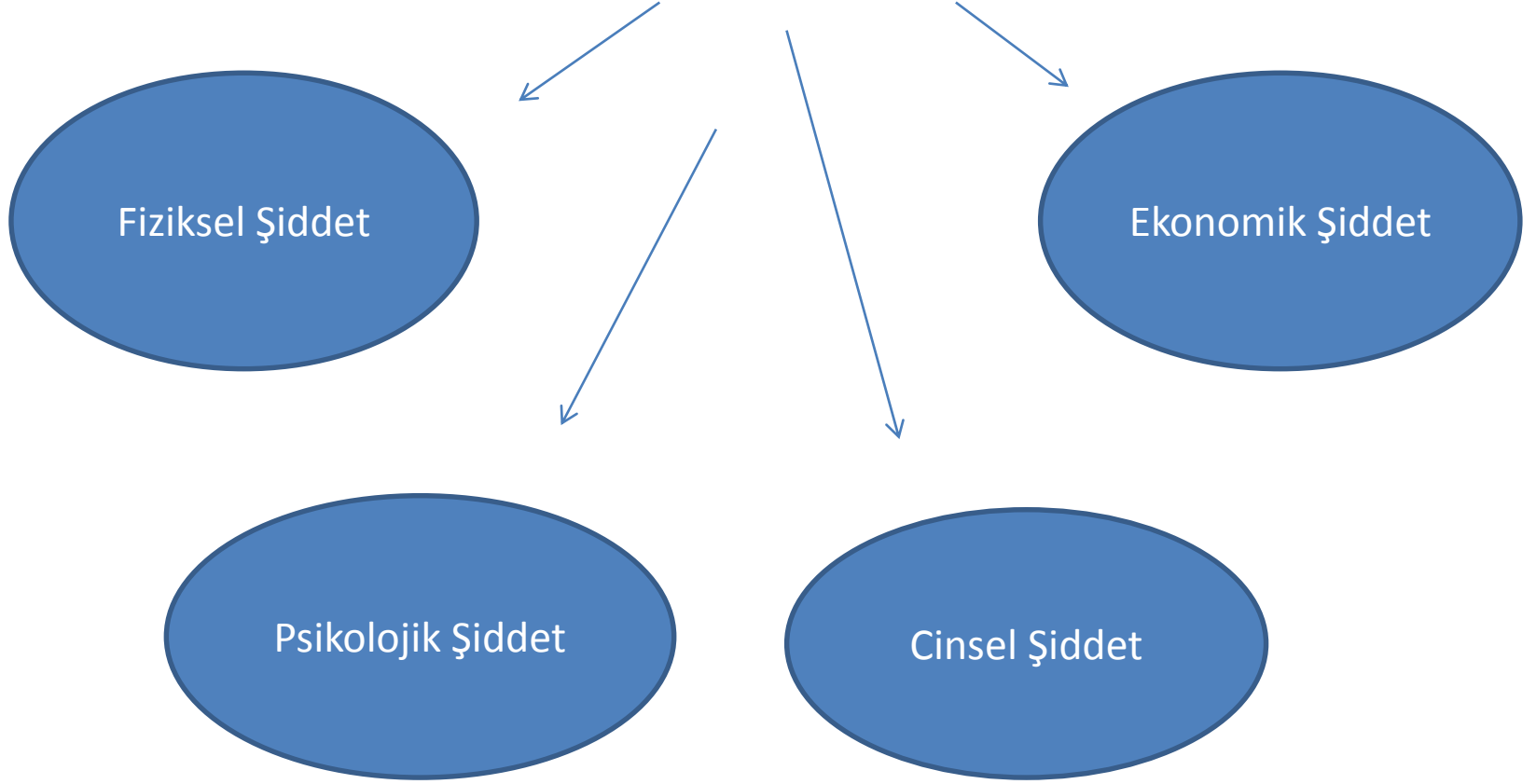
KADINA YÖNELİK ŞİDDET VE TOPLUMSAL CİNSİYET EŞİTLİĞİ

Şiddet Nedir?

Sahip olunan güç veya kudretin, yaralanma ve kayıpla sonlanan veya sonlanma olasılığı yüksek bir biçimde bir başka insana, kendine, bir gruba veya bir topluma karşı tehdit yoluyla ya da bizzat uygulanmasıdır. (WHO,1996)

Şiddetin Türleri

Kadına Yönelik Şiddet Nedir?

Kadınlara, yalnızca kadın oldukları için uygulanan cinsiyete dayalı bir ayrımcılık ile kadının insan hakları ihlaline yol açan her türlü tutum ve davranış kadına yönelik şiddet olarak tanımlanır.

Temel İlkeler

Şiddet bir toplum ruh sağlığı problemi ve insan hakları sorunudur.

Şiddet yasal yansımaları ile bir **suç** teşkil eder. Bu nedenle zamanında ve etkin şekilde tanımlanmalıdır.

Bireyler haklarını kullanabilecekleri ve bir bütün olarak gelişmelerine olanak sağlayan koşullarda yaşama hakkına sahiptir.

Tüm müdahaleler kişilerin haklarına saygı ve kendi kararlarını kendilerinin almalarına izin veren bir yolla yapılmalıdır.

Şiddete Uğrayan Kadınların Ortak Noktaları

- Genellikle sosyo-ekonomik ve eğitim düzeyinin, sosyal destek sistemlerinin daha az olduğu
- Yaşlarının genellikle genç olduğu
- Ekonomik açıdan eşlerine bağımlı oldukları
- Eşlerinden daha fazla kazandıkları
- Çocukluklarında kendi anne ve babaları tarafından şiddete maruz kaldıkları belirtilmektedir.

Şiddet Uygulayan Erkeklerin Genel Özellikleri

- Kıskançlık
- Kontrol isteđi
- Toplumsal cinsiyet rolünü çok önemseme
- Aşırı ruhsal değişimler
- Aşırı duyarlılık, alınganlık
- Katı cinsiyet rol beklentileri
- Kadınları küçümseme
- Problemleri için diđerlerini suçlama

Şiddet Her Yerde...

- ABD de her 15 saniyede bir kadın eşi tarafından dövülmektedir.
- Kadınların %47 si ilk cinsel ilişkisinin zorla olduğunu söylemektedir.
- Cinayet sonucu ölen kadınların %70' i eşleri tarafından öldürülmüştür.
- Avrupa'da her beş kadından biri hayatları boyunca en az bir kez herhangi bir şiddete maruz kalmışlardır

Türkiye’de Her üç kadından biri fiziksel şiddet görüyor. (**%35**)

Doğu örnekleminde: Kadınların %40’ı çoğunluğu kendilerine atılan tokadı ve iteklenmeyi şiddet olarak algılamamakta ve konuyu mahrem olarak görmekte ve konuşmaktan çekinmektedirler. (%49)

Kadına yönelik şiddet çok boyutlu bir sorundur. Konunun sosyal, kültürel, ailevi ve bireysel boyutları bulunmakta ve şiddeti doğuran faktörler farklı yapı sergilemektedir. Ancak genel olarak kadınlar yaşadıkları şiddet konusunda yalnız kalmakta ve haklarını savunmak için **yeterli bilgi, donanım ve farkındalığa** sahip olamamaktadır. Bu nedenle şiddetle mücadele için **“KADININ GÜÇLENDİRİLMESİ”** önem arz etmektedir.

Kadına Yönelik Şiddetle İlgili Yanlış İnanışlar

- Yoksullar ve eğitimsizler arasında rastlanır.
  - Şiddet abartılan bir durumdur. Aile içi şiddet o kadarda fazla değildir
  - Dayak yiyen kadınlar davranışlarını değiştirirler
  - Aile içinde böyle şeyler olur. Aile fertleri birbirlerini sevdikleri için ilişkileri şiddetten etkilenmez
  - Erkekleri daha çok kadınlar kışkırtır
  - Dayak zamanla ortadan kalkar
  - Şiddetin asıl sorumlusu alkol ve ilaçtır
  - Dövülen kadın bundan hoşlanır
- gibi yanlış inanışlar toplumumuzda vardır.

ÖĞRENME

ŞİDDET ÖĞRENİLEN BİR DAVRANIŞTIR!

ŞİDDETİN HER TÜRLÜSÜ İNSAN HAYATINA
ÖĞRENİLEREK GİRER!!

EN ÖNEMLİ ÖĞRENME KAYNAĞI İSE
KİŞİNİN AİLESİDİR!

YAPILAN ARAŐTIRMALAR, BABASININ
ANNESINI DÖVDÜĐÜNÜ GÖREN ERKEK
ÇOCUKLARIN KENDİ EŐLERİNİ DÖVME
İHTİMALİNİN **YEDİ** KAT ARTTIRDIĐINI
GÖSTERİYOR.

YANLIŞ İNANÇLAR

YANLIŞ: “AİLE İÇİ ŞİDDET SADECE FİZİKSEL OLDUĞU ZAMAN ZARARLIDIR.”

GERÇEK:

Pek çok kişi şiddeti sadece dayak veya vurma olarak algılar. Oysa şiddetin pek çok türü vardır. Kişinin karısını/kocasını **aşağılaması**, karısına/kocasına ve çocuklarına **küfretmesi**, onu eve **kilitlemesi**, cinsel olarak **zorlaması** da şiddet olarak tanımlanır.

YANLIŞ: “EĞER MAĞDUR ŞİDDETİ İSTEMESE/
KABULLENMESE EVİNİ TERK EDER YA DA KANUNİ
HAKLARINI KULLANIRDI.”

GERÇEK:

Pek çok mağdur ekonomik nedenler,
toplumsal baskılar, çocuklarını zor durumda
bırakmama, çaresizlik, nasıl yardım alacağını
bilememe gibi nedenlerle evini terk edemez.

YANLIŞ: “KIZGINLIK KONTROL EDİLEMEZ VE ŞİDDETE YOL AÇAR.”

GERÇEK:

Kızgınlık kontrol edilmezse şiddete yol açabilir. Ancak normal, sağlıklı bir duygu olan kızgınlığı kontrol etmek mümkündür.

ŞİDDET VE ÇOCUK

ÇOCUK BİR KENARA, ANNE KARNINDAKİ BEBEK
DAHİ HER ŐEYİN FARKINDADIR!

ÇOCUĐA ŞİDDET UYGULANMASININ HİÇBİR
ÖĞRETİCİLİĞİ YOKTUR, ..

DAYAK, İSTENMEYEN DAVRANIŞIN
DEĞİŞTİRİLMESİNİ DEĞİL,
BEDELİNİN ÖDETİLEREK SADECE
“DEVAMINI” SAĞLAR!

ÇOCUĞUNUZU ŞİDDET ARACI OLARAK KULLANMAYIN

ŞİDDETE HAYIR DE İTİRAZ ET

Hayır diyebilirsin, Hayır deme hakkın var!

Vurmak, bağırarak, bedene zarar vermek, canını acıtmak, zorla bir şey yaptırmak, aşağılamak, kötü sözler söylemek, küfür etmek, aç bırakmak, okula göndermemek şiddettir.

Birlikte yaşadığın insanlar ya da başka biri senin bedenine zarar verirse, yapmak istemediğin bir şeye zorlarsa veya sana sürekli bağırırsa bu bir şiddettir.

Biri sana şiddet uygularsa
ya da birinin şiddete uğradığını görürsen:

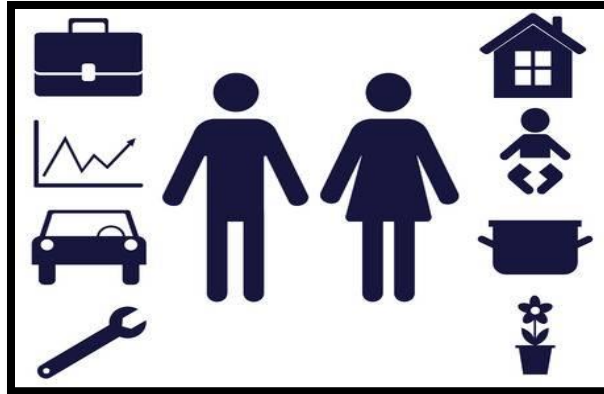
Hayır de. İtiraz et.
Hayır deme hakkın var. Çözümü var.
Güvendiğin bir yetişkinden yardım iste.

Polis: 155 Sosyal Destek Hattı: 183

CİNSİYET/TOPLUMSAL CİNSİYET

Biyolojik farklılıklardan bağımsız **kadın ve erkek** olarak; toplumun bizi nasıl gördüğü, nasıl algıladığı, nasıl düşündüğü ve nasıl davranmamızı beklediği ile ilgili bir kavramdır.

Biyolojik cinsiyetin aksine **toplumsal cinsiyet, sosyal yapılandırma sonucu oluşur.**

Bireyin içinde yaşadığı toplumun **kültürü**; bir kadının ya da erkeğin nasıl davranacağı, nasıl düşüneceği ve nasıl hareket edeceğine ilişkin beklentileri ortaya koyar.

İnsanlar yetiştirilirken toplumun cinsiyetlerine özgü beklediği roller çerçevesinde, kız ya da erkek çocuk olmayı öğrenerek büyürler.

Bu yüzden *toplumsal cinsiyet, zaman içerisinde değişiklik gösterebildiği gibi kültürden kültüre de farklılık gösterebilmektedir.*

Toplumsal Cinsiyet Rollerini

Oğlan çocukların genellikle güçlü, hakkını koruyan, yılmaz, girişken, cesur ve dışa açık olması istenir.

Mücadeleci ve hatta kavga edebilmeyi bilen, sert, çevresindekileri yönetebilen, çevresine egemen olabilen, korkulardan uzak ve atak olması arzulanır.

Ona bu değerler aktarılırken, oyuncakları bu doğrultuda seçilir, yaptığı veya yapmadığı şeyler hakkında bu doğrultuda yüreklendirilir ya da cezalandırılır.

İçinde yaşadığı toplum/aile oğlan çocuğunun bu niteliklere sahip olarak sosyalleşmesini bekler

Kız çocuklarının ise genellikle nazikliği, güzelliği, nazlılığı, çekingenliği öne çıkarılırken, düşüncelerini toplum içinde yüksek sesle hemen ifade etmemesi, atılgan olmaması, içinde bulunduğu evi benimsemesi, evle ilgili işleri öğrenmesi, yardımsever, fedakar olması, insan ilişkilerinde örtük bir beceri geliştirmesi, yakın çevresi için sürdürülebilecek ilişki ağları kurması gibi özellikler beklenir.

Bunlar, toplumun genellikle kadınlardan beklediği toplumsal-kültürel ve geleneksel rol ve değerlerdir.

EBEVEYN
OLARAK
NELER
YAPMALIYIZ
?

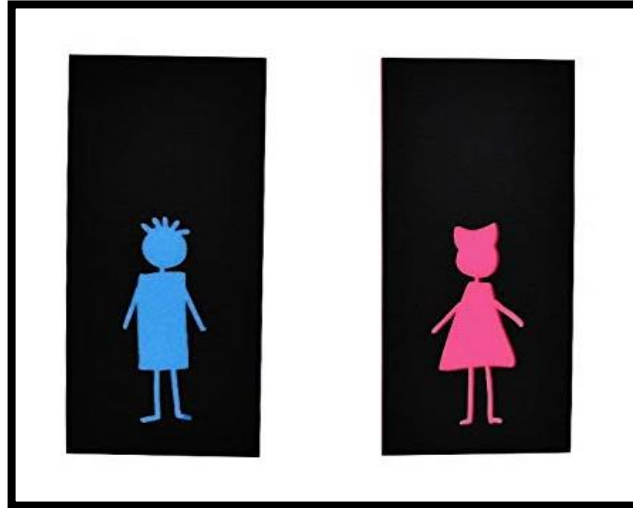
Cinsiyet Eşitsizliği Aile İçinde Başlıyor.

Aile içinde hem kız hem oğlan çocuklara sorumluluk verirken, cinsiyet ayrımı yapmamak, ev içinde anne ve babanın da sorumluluklarını paylaştığını göstermek büyük önem taşıyor.

Çocukları Doğru Yönlendirmek

Toplumsal cinsiyet kavramı yaşamın erken dönemlerinde kendini göstermeye başladığı için, bebeğin cinsiyetinin belli olmasıyla birlikte, cinsiyete göre eşyalar alınmaya başlanır ve bu da çocukların önceden belirlenmiş rollerle hareket etmesine yol açar.

Cinsiyet Eşitliğini Savunan Bireyler Yetiştirmek

Oyun/oyuncak seçiminde, çocukların cinsiyetlerine göre yönlendirmemek

Görev paylaşımının eşitlikçi bir zeminde olması ve ev işlerinde cinsiyetleri fark etmeksizin tüm bireylerin görev alması önemli

Çocukların oyunlarına katılabileceği gibi, oyunda baba mutfak ve temizlik işlerinden; anne ise tamir işlerinden sorumlu olabilmeli

Cinsiyetçi yaklaşımları engellemek için aile içerisinde eğitimler düzenlenebilir. Çocukların toplumsal cinsiyet eşitsizliği hakkında bilgi edinmesi sağlanabilir.

Çocukların cinsiyetçi çizgi film, bilgisayar oyunu ya da televizyon programları izlemesi engellenmeli ve bu durumun nedenleri çocuklara açıklanmalı

Kitap seçiminde, hassas davranılmalı ve cinsiyetçi kitapların çocuklar tarafından okunmasının önüne geçmek

Teşekkürler...

Meriç SÖZKESEN

Rehber Öğretmen

Manavgat Rehberlik ve Araştırma Merkezi